

Zadnje vesti

Še zmerom hladno. Najvišja napovedana temperatura 84, najnižja 61 stopinj.

Svetovna konferenca za atomsko znanost za mirovne cilje, ki se je sestala v Švici v mestu Ženeva za 10. obletnico, odkar je bila vržena prva atomska bomba na Hirošimo, je čula izjavo predsedujočega znanstvenika iz Indije dr. Homija J. Blabhe, da vsled brzine, s katero svet izrablja obstoječe vire energije—premog, petrolej, plin in nafto—se utegne zgoditi, da bo takih virov zmanjkalo v manj kot sto letih. Dr. Blabha pa je napovedal, da bo znanost verjetno v teku dvajsetih let odkrila proizvodno energije na isti način, ki je bil uporabljen pri izgradnji vodikove (H) bombe. "Kadar se bo zgodilo, tedaj bodo vsa vprašanja energije za vselej rešena," je dejal indijski znanstvenik, "in kuriva bo človeštvu prav toliko na razpolago, kolikor je težkega vodika v morjih sveta."

Na konferenci v Ženevi so pričujoči znanstveniki 72 narodov sveta. Konferenco je sklicala organizacija Združenih narodov.

V mestu Seoulu v Južni Koreji se izgredi, katere je zanimala vlada predsednika Syngmana Rheeja, nadaljujejo. Ti izgredi so se začeli, ko je Rhee objavil "ultimatum," da morajo člani nevtralnih narodov, ki se nahajajo tamkaj kot nadzorniki sklenjenega premirja med Južno in Severno Korejo, zapustiti Južno Korejo. Ultimatum je zrcelno naperjen proti zastopnikom nevtralnih komunističnih držav, ki tvorijo polovico omejenih komisije. Pri naporih, da se vzdrži red je bilo do sedaj ranjenih 22 ameriških vojakov, a nobeden od njih ni ranjen resno.

Poročila, ki prihajajo iz Moskve, so z vsakim dnem bolj neverjetna. Včerajšnja "Pravda" je na svoji prvi strani objavila slike s piknika na posestvu ministrskega predsednika Bulganina, na katerem so bili kot gostje ameriški in drugi tuji diplomati v sovjetski prestolici. Kaj takega se ni zgodilo še nikoli poprej. Ena velika slika prikazuje ameriškega ambasadorja Bohlena in zunanjega ministra Molotova, ko se šetata in kramljata. "Pravda" je tudi objavila, enako na svoji prvi strani, obširno poročilo o pikniku, ki je pisano v kramljajočem poljudnem tonu, ki je za sovjetski tisk nekaj čisto novega.

V Rimu je po 20 letih boleznih paralizirala sestra papeža Pija, 84 letna Josephine Pacelli. Papež sam je 79 let star.

Zupanska kandidatura Josepha Bartuneká proti zupanu Celebrezju je povzročila politične komplikacije družinskega značaja. Oba sta demokratska. Bartunek "uradni," Celebrezja pa "neodvisni." Važno službo pri zupanu Celebrezju ima Emil Bartunek, ki je stric kandidata Joe Bartuneká. Tudi Emil Bartunek je bil poprej državni senator. On je včeraj šel k zupanu Celebrezju in mu povedal, da je pripravljen pustiti svojo službo, ker ga je nečakova kandidatúra spravila v siten položaj. Ampak Celebrezje je odvrnil, da naj na to "kar pozabi." Joseph Bartunek je tudi vprašal prejšnjega zupana in zveznega

(Dalje na 2. strani)

Federalni zakon naj ubije umazano igro z industrijo!

WASHINGTON, 8. avgusta—Centrala AFL je zahtevala od kongresa, da naj izglasuje zakon, po katerem bo občinam na ameriškem jugu prepovedano in onemogočeno, da bi z umazanimi igrami zvalile industrijo iz severa.

O tej spekulaciji smo že poročali. Gre za države Mississippi, Alabama, Tennessee, ki hočejo izvabiti industrijo ameriškega severovzhoda na jug, da pa ta industrija vabilo res sprejme, ji južnjaki obljublajo silne gospodarske ugodnosti. Glavno ozadje pa je to, da bi ta industrija delala s ceneno domačo močjo, ker ni unij, teh pa ni, ker ni industrije, v bodoče pa bi se unije po krajevnih oblasteh tudi prepovedale.

Imenovane tri države imajo tudi zakonodajo, s katero se prepoveduje tako imenovana "union shop," ki kakor znano določa, da mora delavec, kjer ta unija obstoja, po preteku enega meseca ali pristopiti k uniji, ali pa izstopiti iz podjetja.

Sredstva, s katerimi operirajo posamezne občinske uprave, so vabljava. Občine bi razpisale notranje posojilo, izdale bone, pa same postavile tovarniška

poslopja, novi podjetniki pa bi kupnino odplačevali v dolgih letnih obrokih, oziroma bi se poslužili iz vojne znanega političnega sistema, "lend and lease," da kdo vzame zemljišče v zakup za dobo 99 let, v tej dobi pa plačuje, da se ugotovi seveda formalnosti, neko odškodnino. Občine ponujajo severni industriji, da bodo za daljša desetletja oproščene vseh davkov.

Če bi se ta načrt južnih držav izvedel, imela bi silno ceneno močjo in bi bilo ameriško delavstvo še bolj razdeljeno med severno in južno. Ideja zakona, ki naj to početje prepove, je sprožena. Kongres je odgođen, prihodnji kongres se sestane leta 1956. Ni verjetno, da bi imelo delavstvo v njem ker je stari kongres, toliko svojih prijateljev, da bi prišlo do takega federalnega zakona, kakor ga sedaj zahteva centrala AFL.

IGRA IN RAZVALINE ŽIVLJENJA

V ameriškem taborišču Camp Sendai na Japonskem je stala pred sodiščem Romola Abidin, mati treh otrok v starosti štiri, šest in sedem let. Zagovarjati se je morala, da je dne 17. junija do smrti s strelom iz pištole pogodila svojega moža oficirja Roberta Abidina. Potek razprave je pokazal, da mož Robert ni bil vesel otrok, žena obtoženka Romola pa je izpovedala, da je oddala strel na moža, ker je ta grozil otrokom, da jih ubije. Romola Abidin je bila oproščena.

V Elginu, Illinois, je umrl zdravnik dr. Joel Deuterman, star 53 let. Deuterman je bil znan specialist v pobijanju boleznih—raka. Umrl je—na raku.

Velike letalske nesreče se dogajajo povsod. V bližini ruskega mesta Voronec, kakih 290 milj južno od Moskve, je padlo na tla letalo in pokopalo pod seboj 25 ljudi. Med žrtvami je deset Norvežank, članice norveškega parlamenta, ki so šle na obisk v Sovjetsko zvezo. Sovjetska vlada je družinam Norvežank takoj obljubila, da jim plača popolno odškodnino.

Danes se je v McAlester, Oklahoma začela razprava zoper zdravnika dr. Ben Galbreitha starega 34 let, ki se mora zagovarjati, da je dne 17. marca do-

V SREDO: VROČINA IN VLAGA!

Za ameriški severozapad in vzhod sta bila po nedelji napovedana dva lepa hladna dneva—ponedeljek in torek. Napoved pravi, da se v sredo povrneta vročina in vlaga.

Zadnji dež je prinesel splošno olajšanje po republiki. Včeraj je naprej deževalo, tako v državi Texas, kakor pri njenih sosedih. Ko je začelo deževati, se je temperatura pomaknila navzdol povprečno za deset do 15 stopinj. Ameriški vzhod je na splošno ostal v suši.

Vremenske postaje zanima najbolj tornado, ki se je pojavil v Puerto Rico in se pomika verjetno proti ameriški obali. Puer-

KDO IMA PRAV: AMERIKANCI, FRANCOZI, EINSTEIN?

V Severni Afriki, ki je pod francosko oblastjo, vre. Poročila koliko je vsak dan mrtvih in ranjenih, postajajo vsakdanja in dolgočasna. Amerikanci imajo tam svoja letališča, v katero so zabili težke milijone. Ali jih držati, ali se seliti?

Amerikanci svetujejo Francozom, da naj upoštevajo samoodločbo narodov in da se naj zavedajo, da je konec kolonialne oblasti.

Francozi v Severni Afriki niso dolžni odgovora. New Mexico je bila za Združene države pridobljena z vojno; za pripomba v večje razumevanje odgovora Francozov. Francozi namreč pravijo:

Ko je šlo za Tržaško ozemlje, je bil ameriški delegat z vsilo pristaše ideje samoodločbe narodov, pa mu je drugi član delegacije predločil, da je on doma iz New Mexico in če bi za New Mexico takrat držal princip samoodločbe narodov, bi on danes ne bil ameriški državljan ...

Francozi trdijo, da prinašajo v Severno Afriko kulturo in civilizacijo, da domačini lahko postanejo profesorji, oficirji, advokatje, zdravniki, poslovni ljudje, pa tudi člani francoskega parlamenta. Kako pa so Amerikanci pojmovali kolonializem? Francozi trdijo: kolonializem Amerikancev je obstojal v tem, da so prvotne naseljenke Indijance kratkomalo iztrebili ...

Govorimo o svetovni napačnosti, o atomski bombi, ki bo v slučaju vojne vse razdejala. Pokojni profesor Albert Einstein se je najbolj spoznal v atomu. Malo pred njegovo smrtjo so ga vprašali, kakšno orožje se bo rabilo v morebitni tretji svetovni vojni. Einstein je dal kratek odgovor: "Ne vem. Toda vem, da se bodo po tretji svetovni vojni ljudje bojevali v četrti vojni le še—s kamenjem."

LETALCI V SREDO DOMOV

TOKIO, 8. avgusta—11 ameriških letalcev, ki se nahajajo v Tokiu, bo v sredo zjutraj odletelo domov v Ameriko. Ni pa še točno določeno ali bodo vzeli pri prvratku smer Aljaska, ali pa Havajsko otočje.

Letalec Daniel Schmidt, katerega žena se je za časa njegovega ujetništva in zopora znova poročila, je imel telefonski razgovor s svojo ženo. Po razgovoru je bil tiho; vendar, tako poročila ameriški Rdeči križ v Tokiu, je bil Daniel po razgovoru z ženo dobro razpoložen. Bil je celo vesel, kar naj bi kazalo na to, da se bo prvotni zakon nadaljeval. Žena se je že začasno ločila od svojega drugega moža Finea.

Še o sončni roži

Danes nam sporoča Mr. Matt Kern, da ima na vrtu svojega doma na 19105 Mohawk Ave., 13 čevljev visoko sončno rožo.

Naročnik Mr. John Rutar iz 1171 Norwood Rd. se je oglasil in sporočil, da se tudi na njegovem vrtu bohoti lepa sončna roža, ki meri 11 čevljev in devet inčev.

ATOMSKI ZNANSTVENIKI ZBRANI V ŽENEVI; POSEBNA EISENHOWERJEVA POSLANICA

SVETOVNO ZANIMANJE ZA ATOMSKO ENERGIJO

VSE V MASA—NA KITAJSKEM

PEKING, 8. avgusta—Komunistično časopisje poroča, da se je vršila javna ljudska razprava zoper zarotnike sedanjega režima, ki so hoteli odpraviti režim že v dveh provincah. Stali so "masovno" pred sodiščem, bili masovno obsojeni in to vpricho ljudskih mas; masovno tudi vpricho ljudskih mas so se izrečene smrtne kazni izvršile. 18 obtoženih je bilo obsojenih na smrt in se je smrtna kazen izvršila; 21 obtoženih je došlo dosmrtno ječo, 54 pa manjše kazni.

Nemiri na Koreji

PUSAN, 8. avgusta—V južni Koreji so nastale v soboto velike demonstracije. Demonstrantje zahtevajo, da se tako imenovana nevtralna zona med severno in južno Korejo da južni Koreji v upravo, na teritoriju južne Koreje pa komunistični člani mednarodne komisije, ki naj nadzoruje, kako se izvaja v praksi premirje, odidejo domov in zapustijo Korejo. Danes so se začele demonstracije v Pusanu in je bilo devet ameriških ter štirje domači vojaki ranjenih.

ENKRAT LETALO. DRUGIČ AVTO

SEOUL, Koreja, 7. avgusta—Ameriško vojaško poveljstvo na Južni Koreji javlja o veliki nesreči, ki je zahtevala življenje desetih ameriških vojakov, deset pa je bilo pri tej nesreči težko ranjenih. Vojaški prevozniki avtomobil je peljal vojake na letališče, da poletijo na dopust na Japonsko. Spotoma se je vozilo prevrnilo in začelo goreti. Vseh 20 vojakov je bilo mrtvih ali težko ranjenih; edini, ki se je rešil, ne da bi bil ranjen, je bil voznik avtomobila. Vojaško poveljstvo še ni objavilo imen ponesrečenih vojakov.

EISENHOWER IŠČE "MOŽA"

WASHINGTON, 7. avgusta—Bivši predsednik Herbert Hoover je predložil Eisenhowerju silno obširno poročilo, kako naj se reorganizira javna uprava, da se bodo znižali izdatki. Eisenhower teh priporočil sam ne more niti prebrati, pa išče sposobnega človeka, ki bi mu podal kratek izvleček iz tega poročila. Od osebe novega svetovalca bo precej odvisno, ali bo zavladal duh privatnega kapitalizma, kakor ga predlaga Hoover ali ne? Hoover na primer celo predlaga, da naj se paketi razpošiljajo edinole potom privatnih družb ...

ŠTEVILNO POTOMSTVO

V kraju Manitowoc, Wisc., se je znašel John Gintner za svojo 95 letnico obdan od številnega potomstva 100 vnukov in pravnukov. John Gintner je vdovec. Imeli je pet hčera in štiri sinove. Hčere so ostale pri življenju, sinovi so vsi pomrli. Redkost v številnem potomstvu vnukov in pravnukov, sto po številu, je tudi ta, da so točno na polovico po spolu porazdeljeni 50 žensk, 50 moških.

Zadnja pravnučinja je stara dva tedna in je John Gintner pripravljen, da ji bo sam držal steklenico z mlekom, ko bo zahtevala, da se jo hrani.

ŽENEVA, 8. avgusta—Za mednarodno konferenco atomskih znanstvenikov in tehnikov je v Ženevi zbranih 1.200 učenih glav. 72 držav je odposlalo ali svoje pravo zastopstvo, ali opazovalce. Zastopani so svetovni tisk, radio in televizija. Ameriški predsednik Eisenhower je poslal konferenci posebno poslanico, v kateri prosi zborovalce, da naj napnejo vse svoje sile za sprejem sklepa, da naj bo atomska energija mednarodna last, pa v službi civilnih potreb.

Londonska vlada je istočasno objavila, da bo v bodočih desetih letih postavljenih pet elektrarn, vse na atomski pogon. S tem bo britanski premog, ki ga itak ni preveč na zalogi, razbremenjen in služil drugim gospodarskim potrebam. Britanska vlada pa tudi napoveduje, da bo sčasoma atomska energija v službi industrije na splošno.

Ruska delegacija je danes presenetila svet z matematičnimi računi. Iz teh računov izhaja, da ruska elektrarna, ki že producira električno silo z atomsko energijo, dela z istimi stroški kot pa je delala popreje s premogom, oziroma vodno silo.

Po vrsti so se javljali zastopniki drugih držav in je bila splošna trditev ta, da bomo v prihodnjih dvajsetih letih atomsko energijo uporabljali na splošno, na polju znanstva, v industriji in kmetijstvu.

Ameriška avtomobilska industrija Ford Motor Co. je najavila, da bo zbrala fond \$1.000.000 iz tega fonda pa bi dobivali po vzgledu fonda Nobel, nagrade tisti znanstveniki, ki bi se odlikovali na atomskem polju.

Konferenca je hotela povdariti svojo važnost tudi s tem, ko bo zborovala prav do 20. avgusta. Vsi papirji, dokumenti, knjige, magazini, ki se uporabljajo na tej konferenci, so tako obsežni, da tehtajo 200 ton!

Veseli se "Enakopravnosti"

Mr. Ludvik Medvešek, poznani bivši tajnik S.N.D. na St. Clair Ave. in aktiven društvenik, ki se je pred nekaj leti vrnil v staro domovino za stalno, piše svojemu sinu in sinahi Mr. in Mrs. Joseph in Mary Medvešek iz Goller Ave., da prejema list "Enakopravnost," ki mu ga je Mrs. Medvešek naročila ravno za velikonoč. Zelo je vesel in se ji lepo zahvaljuje za to. Imel bo boljši pregled našega življenja v Clevelandu. Pozdravlja vse prijatelje in družbenike.

Do sedaj je čital "E" pri John Zupanu, isto poznanemu bivšemu Clevelandčanu.

Zaroka

V nedeljo, 7. avgusta sta se zaročila Miss Betty Matjasič, hčerka Mrs. Olge Matjasič iz 951 E. 239 St., in John Attwood, sin Mr. in Mrs. John Attwood, 18116 Neff Rd. Zaročenka je graduirala iz Euclid High šole, zarocenec pa iz Collinwood High šole in sedaj pohaja Kent univerzo. Čestitamo!

Prestal operacijo

Mr. John Prelec iz Painesville, O., se nahaja v Cleveland Clinic bolnišnici, kjer je zadnji četrtič srečno prestal operacijo. Prijatelj ga lahko obiščejo med 11. dopoldne in 8. zvečer. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

NICK FUMICH

Kakor smo včeraj poročali, je umrl na svojem domu Nick Fumich st. Doma je bil iz sela Kamenica na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905. Delal je 41 let pri American Steel & Wire Co., zadnja tri leta pa je bil na penziji.

Tukaj zapuščala soprogo Mary, rojena Baron, šest otrok: Henry, John, Nick ml., Mrs. Rose Smith, George in Mrs. Doris Jonila ter 11 vnukov. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 9. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Filip Neri in nato na pokopališče Calvary.

Johnson ozdravel

WASHINGTON, 8. avgusta—Senatorja Lyndona Johnsona, ki je vodja demokratske večine v senatu, je bila dne 2. julija zadela srčna kap. Senatorja je v bolnici, kjer se je Johnson nahajal, osebno obiskal ameriški podpredsednik Richard Nixon, predsednik Eisenhower mu je takoj, čim je zvedel za novico, poslal brzojav, v katerem izraža svojo željo in prepričanje, da bo kmalu ozdravel. Senator Lyndon Johnson je bil puščen iz bolnice. Ne bo se pa udeleževal takoj kakega političnega življenja, marveč je odšel v svoj rojstni kraj v Texas. Ta mesec dopolni Johnson 47. let starosti.

Na obisku

Iz Waukegana, Ill., so prišli na obisk v Cleveland Mr. in Mrs. Frank Hodnik ter sinček Thomas, iz New Yorka pa Mrs. Jennie Zelenc. Nahajajo se pri Mr. in Mrs. Tony in Mitzi Krasovec na 22630 Chardon Rd. Tu se jim zelo dopade ter se dobro počutijo. Lepo pozdravljajo vse svoje prijatelje in znance.

Redna seja

V sredo zvečer ob osmih se vrši redna seja društva Washington št. 32 Z. S. Z. v navadnih prostorih Slov. del. doma na Waterloo Rd. Prosi se vse članstvo, da se udeleži, ker bo nekaj važnega na dnevnem redu.

Pozdravi

Pozdrave pošiljajo z lepe Dolenjske, kjer se nahajajo na obisku, Vinko in Kristina Pugalj, Andy in Frances Krvinca ter Ludvik Medvešek, pri kateremu so se ustavili v Novem mestu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day

Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZNANOST NAJ BO MEDNARODNA!

(2)

V ženevi nastopajo učenjaki iz atomskega polja in razvijajo svoje znanstvene misli. S seboj so prinesli znanstvene knjige in magazine, v katerih so objavljali svoje izsledke. V ameriškem tisku smo večkrat brali, rekli bi neslane opazke na račun ruskih znanstvenikov. Podcenjevanje ali celo smešenje se, ko gre za resne stvari, nikdar ne obnese. Obneslo se ni, ko je šlo na račun ruske znanosti.

Ameriški in angleški učenjaki so naravno vsaj po imenu poznali ruske učenjake, tudi iz atomskega polja. Z nekaterimi so si celo dopisovali. Če gledamo na ruske izsledke iz atomskega polja, tudi na začetne priprave, izvrijajo knjige in magazini, da segajo ti začetki v dobo pred zadnjo vojno, v dobo v tej vojni in po vojni. Je torej jasno kot beli dan, da nekaj atomskih izdajstev v letih po vojni ni šele odprlo Rusom oči! So ameriški znanstveniki, ki so delali popolnoma samostojno, so ruski znanstveniki, ki so delali enako samostojno, pa so prišli oboji do istih rezultatov. Nastalo je vprašanje, kdo je bil prvi. Stoji črna na belem, da so tudi Rusi prednjačili Amerikancem.

Ameriški in angleški atomski znanstveniki so prišli do skupnega zaključka in so izdali o sovjetskem delu na atomskem polju naslednjo sodbo:

Rusko znanstvo uspešno tekmuje z delom na atomskem polju v Združenih državah, ko gre za atomsko energijo in njeno uporabo; četudi to polje še ni tako razsežno kot je ameriško. Sovjetska zveza gradi svojo elektrarno na atomski pogon, Združene države je gradijo enako v Shippingportu, Pa. V načrtu je nadaljnih šest.

Ne more se trditi, da bi bilo kako atomsko polje, kjer bi Rusi bili veliko naprej pred Amerikanci, jih je pa zelo malo, kjer bi bili Rusi daleč zadaj za Amerikanci.

Rusi so pokazali, da niso odvisni od suženjskega posnemanja; nasprotno težka atomska vprašanja so reševali in rešujejo na lasten način in po lastni pameti.

Amerikanci in Angleži nikakor ne dvomijo, da Sovjetska zveza razpolaga z zborom atomskih znanstvenikov in inženirjev, ki že razpolagajo s potrebnimi atomskimi napravami, ko gradijo naprej atomsko stavbo.

Modernemu gospodarstvu, moderni tehniki, moderni industriji in poljedelstvu je za podlago znanost. Znanost se kakor kažejo skušnjave z atomskega polja, ne da zaplanjati. Prej ali slej udari z vso silo v javnost.

Ozemlje Združenih držav je razmeroma malo v primeri z zemeljsko oblo; tudi število njenega prebivalstva je razmeroma malo. Gre za 165 milijonov proti skoraj dve milijardi in pol. Vendar Združene države producirajo polovico svetovne industrijske proizvodnje. Produkcija jekla v Združenih državah v primeri s sovjetsko, je trikrat tolikšna, v aluminiju petkrat, enako v elektriki; v petroleju skoraj desetkrat, enako v industriji avtomobilov. Tekom desetih let so Združene države podvojile svoj narodni dohodek. Standard ameriškega življenja se z ruskim ne da primerjati.

Ko pa gre za vojaško produkcijo, Sovjetska zveza nadkriljuje Združene države. Sovjetski narodni dohodek se ceni na okroglo sto milijard dolarjev, ameriški na okroglo 400 milijard dolarjev. Pri tem naj takoj omenimo, da je važen odstotek, za kako se ta narodni dohodek povečuje. V tem pogledu Sovjetska zveza prednjači pred Ameriko. Odstotek povečanja njenega narodnega dohodka je skoraj še enkrat večji kot ameriški, vse pa razumljivo v primeri.

Tudi Velika Britanija ima svojo atomsko znanost, tudi atomsko bombo. Atomsko znanost ni neznana ne Franciji, ne Italiji. Značilna na konferenci v Ženevi pa je dejstvo, da so svetovne oči vprte v glavnem na ameriško in na rusko delo. Kakor na drugih poljih, tudi v trgovini izgnajo stare velesile z mednarodnih odrov, tako se je tudi pri debatih v Ženevi pokazalo, da svet računa na dve velesili, to sta Združene države in Sovjetska zveza. Komunistična Kitajska se za enkrat šele poraja.

Rusi povdarjajo pomen atomske energije v kmetijski produkciji. Gotovo odkrito in brez vsake propagande. Ni slučaj, da se zastopniki sovjetskega kmetijstva nahajajo na študijskem potovanju po Ameriki. Sovjetska zveza je dala ruskem kmetijstvu na razpolago milijon traktorjev,

ZADNJE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

senatorja Thomasa Burkea, da se izreče zanj. Burke je to odklonil in se izjavil za Celebrezeja, ki je kot župan njegov naslednik. Tudi guverner Lausche je na strani župana Celebrezeja.

Kot glavna priča proti saržentu Jamesu C. Gallagherju je nastopil pri razpravi vojaškega sodišča v mestu New York saržent Lloyd W. Pate. Slednji je pod prisego izjavil, da je bil priča, ko je Gallagher v kitajskem ujetništvu, v katerem sta se takrat oba nahajala, neusmiljeno brcal in tepel nekega ujetnika Amerikanca, ker se mu vsled onemoglosti ni mogel umakniti spoti, in da je ta ameriški soujtnik za posledicami umrl. Pate je dejal, da mu ime omenjenega ujetnika ni bilo znano. Priča je dalje izjavila, da je bil on sam v nevarnosti, da postane žrtev Gallagherjeve kolaboracije s Kitajci.

V Columbusu, Ohio, sta bila najdena mrtva v spalnici svoje doma Gomer Thomas in njegova žena, stara 45 in 39 let. Bila sta zabodena in pobita s kladivom. Oblasli so na lovu za 19 letnim sinom umorjene ženske iz njenega prejšnjega zakona, o katerem obstoja sumnja, da je zakrivil dvojni umor.

Tekom neke razporečne razprave na okrajni sodnji pred sodnikom Samuelom Silbertom, se je nenadoma onesvestil odvetnik Howell Lueck, star 65 let. Prepeljal je bil v bolnico, kjer je čez nekaj ur umrl. Lueck je bil bivši zvezni pomožni pravnik. Zadela ga je srčna kap.

V Cincinnatiju, Ohio, je umrla v starosti 105 let Phyllis Shepard, rodom iz države North Carolina, ki je bila v svoji mladosti sužnja.

V Yellville, Arkansas, je 91 let stari J. K. Dudley, ki je bil na javni podpori, do smrti ustrelil ravnatelja okrajne dobrodelnosti, 47 letnega Parka Gainesa, ko se je slednji bližal njegovemu domu. Starce je bil menda pod vtisdom, da ga je Gaines na zvihačen način pripravil do tega, da je prepisal svoj dom na ime države v zameno za javno podporo.

Za Adamičevu ustanovo

EUCLID, Ohio—V spomin pokojnega Gregor Bergoch sta Mr. in Mrs. John Troha darovala \$5. za Adamičevu ustanovo. Odbor se jima najlepše zahvaljuje za velikodušni dar.

John Zigman, blagajnik.

BEZERVNI PODPLATI

Neki nemški izumitelj je poslal ministrstvu za narodno obrambo osnutek svojega izuma—posebnih podplatov, ki jih lahko človek sam zamenja potem, ko je prehodil 1000 km. Podplati so tako udobni, da lahko vojak potem spočit nadaljuje pot. Najbrž pa bodo nemškimi vojakom zadostovali že prvi podplati.

"AIRCONDITIONED" AVTOMOBILI

Avtomobilska industrija bo vrgla kmalu na trg nove modele avtomobilov za leto 1956. Iznajdba "airconditioned" je postala moderna in aktualna tudi za avtomobile. Zanimiv je pregled, kako je šlo naprej s to iznajdbo. Iznajdba ni najnovejšega datuma. Z njo so poskušali prvič leta 1930. Stroški so bili proračunani na \$500. Že leta 1941 smo imeli v republikli 33.000 vozil s to napravo. Po vojni jih je bilo le 30.000, toda v naslednjih letih je šla prodaja teh avtomobilov hitro navzgor. Le-

vse drugo pa je ostalo pri starem. Če bo Rusom uspelo, da bodo modernizirali in dvignili še kmetijstvo, bo njihov mednarodni pomen postal končno v resnici velik.

ZANIMIVOSTI

Francoski statistični urad je objavil zanimivo statistiko o odstotku žensk starih nad 15 let in že poročenih v posameznih deželah in na vsem svetu. Po tej statistiki je poročenih na vsem svetu samo 50% nad 15 let starih žensk. Največji odstotek poročenih žen imata Bolgarija in Indija—70%, najmanjši pa Finska in Irska—40%.

Največ podjetij ima jugoslovanska živilska industrija, in sicer 403, industrija grabenih potrebščin jih ima 306, lesna 275, kovinska 231, tekstilna 221, proizvodnja električne energije 146, kopanje in predelava premoga 84, proizvodnja in predelava nekovin 83, grafična industrija usnja in obutve 75, tobačna industrija 34, barvna metalurgija 29, papirna industrija 28, elektroindustrija 27, ladjedelnštvo 21 itd. Iznem vseh 2143 podjetij jih dela v 11 nad 4000 delavcev, v 33 od 2000 do 4000, v 55 od 1000 do 2000, v 123 od 500 do 1000, v 233 do 250 do 500, ostalih pa manj kot 250.

Ethan Allen (1737 do 1789), junak osvobodilne vojne ameriškega ljudstva proti kolonialnemu gospodarstvu, je objavil leta 1784 delo "Razum je edini človekov prerok." To je prvi v Ameriki tiskani protiverski pamflet. Naletel je na srdito reakcijo Cerkve in več izvodov tega pamfleta so sežgali takoj, ko so bili natisnjeni. Allen je računl s tem že vnaprej, saj je pisal, da bodo duhovniki in hinavci napovedali njegovi filozofiji vojno in naperili proti njemu "orožje vere, meč duha in artilerijo ognjenega pekla."

V zadnjih treh stoletjih število ljudi na zemlji nenehoma narašča. Stopnje naraščanja se večajo zlasti od leta 1850. Število ljudi ne narašča enako v vseh delih sveta. V 19. stoletju je hitro naraščalo število prebivalcev Evrope in obeh Amerik, število prebivalcev Azije pa počasneje. Število prebivalcev v prihodnosti ni naraščalo. Od začetka 19. stoletja je naraščalo število prebivalcev Azije in Afrike znatno hitreje, v zadnjih desetletjih pa je naraščalo hitreje na vsem svetu. V čedalje večjem številu dežel umrljivost pada, ne pada pa število rojstev.

Arktika je del zemeljske oble okrog Severnega tečaja in sega do 66° in 30 minute severne zemljepisne širine. Arktika meri kakih 18 milijonov km². Ime je dobila po sozvezdju Velika Medvedica, ki jo vidimo v višini nebesnega Severnega tečaja (Arktos pomeni v grščini medved). Antarktika pa je del zemeljske oble okrog južnega tečaja. To področje meri kakih 14 milijonov km² in je vse pokrito z ledom.

"Dejal bi, da lahko vozi tvoj avto osemdeset kilometrov na uro."

"Seveda lahko, samo nekaj časa potrebuje za to."

AVTOMOBILI

1947 jih je bilo prodanih 43.000, leta 1948 73.000, leta 1949 89.000, leta 1950 201.000, leta 1951 237.000, leta 1952 380.000, leta 1953 več kot milijon, leta 1954 1.230.000 in za leto 1955 je napovedano, da bo 1.300.000 avtomobilov "airconditioned."

Družba Chrysler napoveduje, da bo 50 procentov njenih voz s to napravo. Na ameriškem jugu je skoraj sto odstotkov Cadillacca "airconditioned." In stroški? Studebaker računa \$567,55, Mercury \$475 in delo, Ford \$467, Pontiac \$592, Buick \$600.

L. C.

Ob Tihem oceanu

Piše FRANK KERŽE

Obletnica.

Mi, ki smo prišli iz Evrope, smo danes v samih obletnicah. Obletnice Jednot in Zvez—obletnice listo, to so centrale. Za tem pridejo društva, katerih je več sto, tako, da se ni bati, da bo kdaj manjkalo obletnic. Pa to ni še vse. Od društev pridemo do posameznikov. Sem spadajo spomini na srečne ali nesrečne zakone, potem leta, ki prikrevsajo, kakor šepast berač izza vogla. Obletnice tistih, ki pišejo dopise mesto regularnih članov. Kaj pa obletnice tistih, ki nanizajo svoja leta na osebni "paternaž," potem pa povabijo sosede in prijatelje, pa se veselijo, da pada in teče od miz.

Vse to se godi, če že ne tedno za tedno, pa vsaj mesec za mesecem. V modi je vse, kar pride na vrsto. Iz mode so vsaj začasno le "suprajz partis," kar je bilo nekaj tako praznega in trapastega, da bi lahko tudi temu priredili obletnico. Pomislite, zbirati ljudi samo zato, da bodo nekemu priredili "suprajz," to se pravi, "moja stara dela na to. Pa ne smem jaz nič vedeti. Kajne, da prideš in da boš izpregovoril par besed?"

In prišel sem res, izpregovoril par gorkih besed, ki so vsebovale ogromne zasluge suprajzarja. Da sem dobro opravil, sem videl iz pogledov in obrazov vseh navzočih. Bili so sama globoka začudenja. Toliko let da živim sosedam suprajzarjem, pa da mi ni do danes prišlo na misel, da se bo kdaj kaj tako velikega in pomembnega rodilo v njegovi okolici. Čim delj sem govoril, toliko manjši so postajali ljudje pred mano in toliko večji je bil suprajzar. Ko sem nehal, so mi prišli čestitke med drugimi tudi on — "suprajzar" sam, ki mi je gredoč pošepnil, če bi ne dal treh dolarjev za "špampet," ki bo darovan slavljenju.

To je vse od moje strani, kar se tiče obletnic, suprajzov in spominov na nekdanje dni. Pri tem času ni naraščalo. Od začetka 19. stoletja je naraščalo število prebivalcev Azije in Afrike znatno hitreje, v zadnjih desetletjih pa je naraščalo hitreje na vsem svetu. V čedalje večjem številu dežel umrljivost pada, ne pada pa število rojstev.

Agent ga je pogledal po strani in zasvetilo se mu je, kot bi jo bil dobil s kovaškim kladivom po glavi. "To mora biti pa Scotty iz doline smrti" pravi sam pri sebi in dostavi.

"Če bi bil rad v Chicagu v 48 urah, bomo pač tako uredili, da boš za gotovo tam," mu pravi naglas. A vse je bilo izrečeno bolj v šali, kakor v resnici. To je Scotty malo razjezilo. Segel je v žep po nov zavoj denarja in dodal prejšnji vsoti še dva tisočaka.

"Ampak to pojde v žepu tvojih magnatov samo tedaj, če pride vlak v Chicago prej, kakor v 45tih urah."

Uradnik se malo nasmehne in dostavi.

"To je pisarna železniške družbe, katere namen je prevajati ljudi in blago. Kar pa ti ponujaš, je čisto navadna stava in te ne vzprejem."

Scotty iz Mrtevaline ali doline smrti je spremljala njegova žena, ki je še danes živa in stanuje ne daleč od mene. Poleg njega in žene sta go spremljala še dva reporterja od listov in pa eno ščtinasto pse, ki bi ga človek na cesti niti ne po-

gledal. A bil je dokaj važen spremljevalec, kar nam najbolj priča to, da je bila njegova ovrtnica vredna en tisoč dolarjev. Vlak je bil odbran ter je odpeljal iz postaje v Los Angeles leta 1905 in sicer ob eni uri popoldne. Vlak je imel seveda stroj, eno Pullman karo in pa jedilnico.

To je bil dogodek, katerega je Scotty ljubil. Bilo je tedaj davljave med Los Angelesom in Chicagu 2265 milj. In šlo je kot bi bil sam vrag z njim, šlo od ure do ure in se ustavilo na Chicagški postaji tako, da bi bila železnica dobila stavo. Vlak je vozil vsega skupaj 44 ur in 54 minut, ali šest minut prej, kakor v 45tih urah. Scotty ni hotel biti, kakor drugi ljudje. Zato si je nanesel v jedilni vagon dosti najboljše hrane in dovolj kvarov šnopsa, da je bil ves čas vožnje precej v "ročkah." Vlak je takoj začel drveti in je bil v 161 minutah že na postavi Barstow, ki je 141 milj od Los Angelesa. Bilo je torej malo zamude, to se pravi, vlak je delj vozil kakor po eno miljo na minuto. A svet je začel viseti, kar je pospešilo hitrost vlaka. Vlak je z dvema karami cvillil po ovinkih. Njegov pes se je tresel od strahu ko je spremljal škripanje koles z visokimi pasjimi "napevi." Žena Scottyja je jokala in prosila, bilo je vse zastoj. Scotty se je vsemu samo smejal in ponavljal. "Mi pridemo, kakor računano, pa tudi če imamo iti po goli preriji." Ko so bili v Barstowu, se je kadil stroj, koder je pač mogla uhajati para. Zato so hitro premenili stroj in nadaljevali pot. Zanimivo je to, da jim je vzelo samo osemdeset sekund, da so odrgeli en stroj in pripeli novega. Vozili so potem vso noč in Scotty je govoril samemu sebi o zlatih majnah in o življenju, ki ga je imel kot deček na tem svetu. On je bil v otroških letih vedno s cirkuzi in komendjontarji kakor kak pozabljen ciganeček. Od časa do časa je vstal in zlezal na parni stroj, da pomaga železničarju metati premog v kotel.

Kako so se pa počutili drugi na tem vlaku? Bili so trdi kakor kebrri od samega strahu. Pričakovali so gotovo smrt, kar jim gotovo ni lajšalo njihovega trpljenja. Če bi kdo vedel rad, kakšne volje je bil Scotty sam, bi rekel tako. "Če se je on kaj bal smrti, ni pokazal tega. Vzrok je bil vsekakor šnops, katerega zaloga je hitro izginjala iz zabojev." Ko je prišel vlak do Illinoisa med postajami Surrey in Cameron, je potegnil s tako hitrostjo, da je pokazal stroj 106 milj na uro. Vsi so jarmrali, kakor da so v zadnjih vzdihih, le Scotty se je režal in delal dovpite sebi in drugim. Hotel je na vsak način priti v Chicago pred 48 urami in zato priganjal železničarja, naj še bolj kuri.

Zgodilo se je tako, kakor je pričakoval. Vlak je bil na postaji Dearborn tri ure prej, kakor je bilo zmenjeno. Na postaji ga je čakalo nekaj nad sto ljudi. Prvega na ulici je podkupil policijskega uradnika s tem, da mu je stisnil desetak v roke. Potem so šli vsi skupaj do Great Northern hotela, koder si je Scotty izgovoril poročne suite. Njegove spremljevalce je pa poslal v mirnejše sobe. V njegov eleganten prostor si je dal prinesiti par ducatov kvartov dobrega šnopsa in pa več zabojev šampanca. S tem se je zabaval vso noč vzprejemal ljudi in vsakemu dal prijazen besedo. Kar je bilo višjih in važnejših, so dobili od njega tudi dober požitek viske in večkrat tudi čašo šampanca. Zanimivo je to, da so ženske vseh let in različne lepote iskale od njega pomoči za vse mogoče namene.

No, ta pot, katero je napravil Scotty pred petdesetimi leti, še danes živi, četudi so danes vla-

ki, ki prevozijo daljavo od Los Angelesa do Chicaga v 43 urah. Je torej napredek za pet ur—ampak to ni dosti za dobo pol stoletja. Kako se je imenoval vlak, kateri je potegnil Scotty iz Los Angelesa? Zapisano je bilo z velikimi črkami in obešeno na stroj. Kaj je bilo zapisano? "Coyote Special"—tako je bilo ime tistega posebnega vlaka. Da je bil Scotty precej v denarju, nam najbolj priča to, da je vse osebe obdaril. Tako so dobili strojniki, kurjač in superintendant vsak po en cekin za dvajset dolarjev.

Ta "Coyote Special" je prisopihal v Chicagu na Dearborn Station dne 11. julija leta 1905 in sicer ob 11. uri in 54 minut. Bil je to dolgo časa svetoven rekord. Ne mislite pa, da je bil Scotty vedno na enem in tistem vlaku. Zakaj zgodovina Scottyvega potovanja pravi tako, da so morali na postajah premeniti železnične stroje in sicer vsega skupaj je rabil za svojo dolga pot nič manj kakor devetnajst strojev. Ali so bili eni tisti ljudje na vlaku? Da, bili so—kar jih je bilo s Scottyem, to se pravi—Scotty, njegova žena in dva časnikiarja so morali prestati vse in so bili z njim do zadnjega. Železniško osebo je pa bilo manjano osemkrat.

Dolina smrti je danes Nacionalen park, ki je bil ustanovljen leta 1933. Ima nekaj več kakor tritisoč kvadratnih milj in od tega sveta leži nad petsto milj pod morsko gladino. Dolg je ta park 118 milj, od katerih jih je 78 pod morsko gladino. Ostali svet ima velikansko gorovje, katero je precejšen del leta pokrito s snegom.

Ko boste to prebrali in predelali, vzemite si zase en spomin tako, da boste vedeli nekaj več, kakor povprečni človek v Ameriki. Zdej smo pri dolini smrti. Čitali ste zgoraj, da je ta dolina pod morsko gladino. Točka števila ena bi bila torej sledeča:

V naših državah imamo svet, ki leži pod morsko gladino. Kje je najbolj globoka točka ozroma koliko čevljev globoko leži ta najbolj globok prostor v naših državah? Odgovor:—Najbolj globoka točka pod morsko gladino je kraj, ki mu pravimo Bad Water (slaba voda). Ta točka leži 279.6 čevljev pod morsko gladino od morske površine. Kje je pa najvišja točka v naših kontinentalnih državah? Je pa gora Mount Whitney, ki je nedaleč od prej omenjene najnižje točke. Kako je visoka ta gora?—Odgovor 14 tisoč 496 čevljev. Če te kdaj pripelje pot v našo Kalifornijo, ne pozabi takega izleta, kot bi bil ta, ker kaj takega se težko najde na tem svetu, kar imamo v naši res bogati Kaliforniji. Bogati—na naravnih lepotah in zakladih—

Toliko torej, da se ne pozabi obletnic med nami.

PLEMENITI ZAJCI

Slavni francoski pisatelj Rousseau je stanoval v skromni hišici v Montmorencyju v sosesčini nekega bogatega plemiča, ki je bil zelo ponosen na svoja odlikovanja, zlasti na rdeči trak Legije časti. Ta trak si je pripel ob vsaki svečani priložnosti. Zelo je bil ponosen tudi na svoje stanovske pravice in stalno je hodil na lov, ki je bil v tistih časih izključno privilegij plemstva.

Nekoč je zajček priteknel čez njegovo veleposestvo na Rousseaujev vrtiček in slavni pisatelj ga je brez posebnega truda ujel. Plemiča je to tako razjezilo, da je zagrozil sosedu s tožbo. Toda pa je Rousseau napisal pismo, v katerem je izrazil obžalovanje, da se je to zgodilo. Pismo je zaključil takole: "Breznežno spoštujem zajce Vašega blagorodja. Da pa bi lahko odšel razlikoval Vaše zajce od drugih, navadnih, Vas prosim, da privoščite vsakemu na rep rdeč trak."

1755-1955

Zagorska kotlina, stisnjena med zelenim kopastim gričevjem ni bila morda še nikoli tako praznična in vabljiva kakor v teh dneh. Že velik slavolok, ki krasni železniško postajo, daje slutiti, da praznujejo zagorski rudarji in z njimi vred vsi zasavski revirji pomemben dogodek, ki je edinstven v zgodovini rudarske industrije pri nas. Velikono tega dogodka poudarjata letnici 1755-1955, ki sta z velikimi številkami napisani sredi slavoloka.

Dve sto let! Koliko rudarskih rodov je šlo z mrtvaško srcajo na sebi skozi rove, ki so z znojem, pa tudi s krvjo dali tisočjem in tisočjem družinam kruha, ki so skozi dve sto let trgali iz zemlje na milijone ton črnega zlata, da je grelo ljudi in gnalo tisočero strojev. Dve sto let razvoja, ki je temeljito spremenil ne le dolino samo, temveč tudi njene ljudi, način njihovega dela in življenja!

Ni treba stikati po zgodovinskih arhivih, ki leže zaprašeni kdo ve kje, kajti ti bi nam pokazali samo drobce iz dvestoletnega življenja in dela zagorskih rudarskih rodov. Sprehodimo se raje po razstavi in tu bomo gotovo spoznali dvestoletni razvoj zagorske kotline.

Premogova kri
V vitrini je odprta Valzorjeva knjiga "Slava Vojvodine Kranjske." Leta 1689 je v njej zapisal, da so našli kmetje v bližini vasi Strahole pod hribom Jablanskim na zemeljski površini premogov zdrob, ki so mu takrat rekli "premogova kri," ki so ga pogosto uporabljali za zdravljenje živine. Takrat je bil prvič omenjen zagorski rjav premog. O tej "premogovi krvi" je zvedela fevdalna gospoda, ki si je ogledala to majhno, do vseh zapuščeno vasico. Zaslutila je vir bogatih dobičkov in začela vrtati. Med to gospodo je bil tudi Franc Rakovec, Slovenec iz Kranja, ki je dobil baronski naslov in se preimenoval v Reigersfeldta. O tem priča originalni dokument iz 1775 leta, s katerim mu je cesarica dala pravico za pridobivanje premoga v hribu Pešnik blizu Zagorja. To je prva uradna listina, ki dokazuje začetek izrivanja zagorskega rudnika. In kako je baron Reigersfeldt prevažal premog?—To kaže slika v bakrotisku—po Savi v lesenih sodih.

Pogled nam kroži naprej po razstavljenih dokumentih. Gospodarji rudnika so se menjavali drug za drugim. Ti k razvoju rudnika niso pripomogli v kakšni večji meri, saj niso bili rudarji in so le poskušali rudariti. Šele v letih 1795 do 1796, ko je rudnik prešel v lastnino Leopolda Ruarda, je začela dobivati proizvodnja premoga svoj pravi pomen. Ruard je rabil premog za svoje gorenjske plavže. Kljub najbolj zaostali tehniki, je 1796 leta pridobil že 2730 stotov premoga, katerega je pre-

težni del prodal, nekaj obdržal zase, 26 stotov pa "velikodušno" poklonil ljubljanskim kovačem za poskusne namene. Tako se je rudnik jel počasi razvijati. Z njim vred se je razvijala tudi fevdalna gospoda v industrialce, ki so si v Zagorju zgradili, eden cinkarno, drugi steklaro, kanonik Jožef Pinhak in njegov brat Karel 1802. leta celo tovarno modre galice.

V letih 1808 do 1813, ko so vladali v naših krajih, so si zgradili graščino, v kateri je danes uprava rudnika.

Zadnji lastnik zagorskega rudnika, kot posameznik, je bil Jožef Atzl, ki je 1842. leta ustanovil "Zasavsko združbo v Zagorju," ki ni samo črpala premoga, temveč tudi svinčeno, železno, cinkovo in bakreno rudo. **Železnica je spremenila dolino**

Proizvodnja premoga je bila v teh letih za naše pojme zelo nizka. Leta 1807 je dosegla višino 37,900 stotov ali 2122 ton. Šele, ko je 1848. leta stekla južna železnica mimo Zagorja, se je proizvodnja povečala. Konje, ki so dotlej vozili premog, so zamenjale lokomotive. Razstava nas dalje pelje v leto 1880, ko je Zasavska združba iz neznanih vzrokov prodala rudnik nemu izmed družtev, v katerem je bilo skoncentrirano največ tujih kapitalistov v teh krajih, Trboveljski premogokopni družbi.

V razstavljenem gradivu vidimo tudi tehnični razvoj rudnika. Tu so prikazani odkopi z rovnimi tehničnimi naprav. Vidimo tudi najprimitivnejši način podpiranja premogovnih plasti do železnih in železo-betonskih podporov, dalje način transportiranja, ki je potekal od lesenih sodov, primitivnih splavov, parizarjev pa do prevoza z železnico.

Med obhodom skozi 200-letni razvoj rudnika se ustavimo pred grafikonom. Kako je nihal stalež delavstva, nazorno kažejo črna rdeče črte in številke:

1863. leta 258 mož,
1924. leta 1641 mož. Močan padec je opaziti 1936. leta, to je bil čas največje svetovne gospodarske krize. Takrat je beležil rudnik le 592 mož. Potem se številka spet veča in je 1941. leta dosegla 1502 rudarjev. Potem spet močan padec med okupacijo, 1944. leta je delalo v zagorskem rudniku 1080 mož. Tako si je moral okupator pomagati z lastno delovno silo. Domači fantje so šli v partizane. In danes? Grafikon kaže 2215 ljudi. Zanimivi so tudi podatki o nihanju letne proizvodnje premoga. V letih 1848 do 1879 58,302 toni.

1880 do 1918 156,223 ton,
1919 do 1940 217,520 ton,
1941 do 1945 299,680 ton,
1946 do 1954 462,300 ton.

Za zaključek k tem številkam še to: z velikimi črkami je tudi napisano: rezerve premoga zadostujejo pri sedanji proizvodnji še za 100 let.

Lahko so ponosni na svojo zgodovino

Drugi del razstave je posvečen tistim, ki niso mislili le nase, temveč so dali iz sebe vse, za boljše življenje poznejših rodov. Nešteto je dokumentov in rekvizitov iz dobe pred prvo stavko 1889, leta, ko so po štiritedenski borbi delodajalci le morali pustiti in zvišati plače za 12 odstotkov. Ta stavka je imela tudi moralen uspeh. Rudarji so spoznali pomen organiziranosti in enotnosti. Dalje sledi še dokumenti in drugi dokazi ostalih uspešnih in neuspešnih stavk, borbe z Orjuno, priprav za boj proti okupatorju in delo med okupacijo samo. Koliko žrtev in koliko prvoborcev je dal zagorski rudnik v času okupacije, je doslej najbolj nazorno pokazala ta razstava.

Naš pohod po razstavi še ni končan. Oglejmo si še sodobno mehanizacijo del v rudniku, kar odlično izpopolnjuje maketa strojnice in jaška Vine, ki so jo izdelali učenci rudarske šole v Zagorju.

Se en del razstave je, ki ga ne smemo prezreti. Zagorski rudnik ne slavi samo 200 letnice svoje obstoja, temveč tudi 90 letnico svoje godbe. Tudi tej je na razstavi posvečen poseben prostor. Z zanimanjem si ogledujemo posebno dobro ohranjene uniforme godbenikov iz 1880. leta, uniforme kapelnika, ki je 1890. leta dirigiral godbi, note stare že 95 let. Zelo zanimivi so tudi instrumenti, na katerih so zagorski rudarji igrali 1858. leta, s svinčnikom pisane note v času narodnoosvobodilne vojne in še vrsta drugih zanimivih rekvizitov.

Zadnja zanimivost na rudarski razstavi so instrumenti, na katere so rudarji igrali še prejšnji teden, zdaj pa so ti instrumenti že prišli v zgodovino, kajti za svoj pomemben jubilej je zagorska rudarska godba prejela nova glasbila. Nedvomno je, da je ta dar največje priznanje za njeno delo. Ta nova glasbila so doživela svoj krst preteklo sredo, ko je godba priredila samostojni koncert.

Celotni razstavi je priključena tudi razstava del štirih mladih umetnikov—slikarjev: Izidorja Urbančiča, Franca Slane, Antona Leskovička in Milana Rjavca. Mladi umetniki razstavljajo pretežno revirske motive.

Razstavo razvoja rudnika v Zagorju v 200 letih je doslej obiskalo že nad 2500 ljudi. Ogle-dali so si jo rudarji in drugi kolektivi iz vseh krajev Slovenije in tudi iz tujine. Razstavo so obiskali tudi delegati sindikata rudarjev iz Nemčije ter sekretar Zdrženja rudarjev in metalurgov iz Burme, ki je prispeval v Jugoslavijo, da bi se seznanil s strukturo in delom sindikalnih organizacij pri nas. Vsi obiskovalci razstave so se zelo pohvalno izrazili o organizaciji razsta-

ve, kar so vpisali tudi v spomin-sko knjigo. Z velikim zanimanjem so ogledovali stare rudarske dokumente, posebno dokument iz 1852. leta, ki odraža borbudo rudarjev za socialne pravice.

DRAGO PLAČANO DOMOTOŽJE

Nedavno tega so straže na vojaškem letališču nad Thorney Islandu v angleški grofiji Hampshire opazile, da je eno izmed letal, stoječih pred hangarji, nenadoma nekam čudno zdrselo po letališču in se naposled dvignilo z vzletišča. Prav tedaj se je razvijala na letališču nogometna tekma in zato ni bilo lahko ugotoviti, kaj se je zgodilo. Naposled se je pokazalo, da manjka uslužbenec letališča, 20-letni Indijec Manik Agani. Njegovi tovariši so se spomnili, da je fanta zadnje čase mučilo hudo domotožje in da se je v prostem času učil pilotirati. Zato je porabil vse svoje prihranke.

Kmalu ni bilo več dvoma, da je mladi Indijec skrivaj zlezel v letalo in odletel proti svoji domovini. Dežurni oficir se je z drugim letalom takoj dvignil in ga začel zasledovati. Njegovo letalo je opazil nad Londonom in dajal je vse možne znake, da bi pozval Indijca, naj se spusti na tla. Tudi radiotelegrafisti na letališču so skušali dobiti zvezo z njim. Hoteli so mu dati napotke, kje in kako se na spusti. Toda Agani s takšnim letalom sploh nikoli ni letal. Na noben klic se ni odzval. Najbrž ni znal uporabljati radijskih naprav v letalu.

Po daljšem zasledovanju je dežurni oficir sporočil, da je Aganijevo letalo treščilo na tla vzhodno od Londona. Pozneje se je pokazalo, da se je oficir zmotil. Agani je bil izginil z ukradenim letalom v megli. Letel je proti francoski obali. Vojaške oblasti so dolgo iskale vzhodno od Londona razbito letalo. Tako je lahko Indijec preletel Rokavski preliv in dosegel francosko področje.

Ponoči pa je prišlo do tragedije. Nad severno Francijo je Agani izgubil oblast nad letalom in treščil z njim na tla. Letalo je padlo na neko dvostanovanjsko hišo in eksplodiralo. V enem izmed stanovanj je ubilo dva otroka. Njun ded in babica sta dobila hude opekline in ded je v bolnišnici kmalu umrl. V drugem stanovanju pa je zgorela neka žena. Hiša je pogorela do tal. V razvalinah so dolgo zaman iskali Aganija. Naposled so našli njegovo izoglenelo truplo.

—Ubogi Stefan! Saj menda veš, da je pri maturi popolnoma padel?!

—Vem, pa tako se ne reče! Preusmerili so ga pač iz državne v privatni sektor.

PLEME TARI NA NOVI Gvineji JE PRISLO POD AVSTRALSKO UPRAVO

Dolina Tari, domovina istomienskega plemena se razprostira sredi Nove Gvineje. Na drugi strani Mullerjevega pogorja, hrbtnice vzhodnega dela tega otoka. Pripadniki plemena Tari so po svojih fizičnih lastnostih, kulturi, načinu oblačenja in običajih najbolj podobni novemu plemenu, ki so ga raziskovalci odkrili lani v dolini med Mullerjevimi in Kaunsovimi pogorjem. To področje in na njem živeči ljudje so prišli pod avstralsko upravo šele nedavno in tako so pravzaprav skočili iz kamene dobe v 20. stoletje sredi leta 1952, ko je dobila dolina Tari prvo upravno postajo.

Že pred upostavitvijo avstralske uprave je poznalo plemo Tari dokaj zamotane kmetijske metode. Navduševalo se je za plemenske vojne, ki jih je bilo skoraj na "športni" način. Brž ko so bile njegove zahteve zadovoljene in ko še je polegla želja po razburljivih dogodkih, so prenehale tudi sovražnosti. Avstralska uprava je seveda plemenske vojne prepovedala in spori pridejo pred plemenska arbitražna sodišča. Plemo Tari je pod pritiskom pač sprejelo Avstralce, njegovi pripadniki neradi sodelujejo z njimi. Najprej so jih novi gospodarji mobilizirali za zgraditev letališča in modernih cest. Naselja so bila ograjena z "bojnimi rovi," ki so na eni strani ščitili ljudi pred zvermi, na drugi pa so bile steze za hojo iz naselja v naselje. Rovi so globoki 5 do 7 m in z malone navpičnimi zidovi so bili zanesljiv jez proti slehernemu nenadnemu napadu.

Odkar pa je prišlo to področje pod avstralsko upravo so medplemenski spopadi ponehali, ker avstralske oblasti v takšnih primerih na poznaajo šale. Le kdaj pa kdaj se pride do manjših prask. Doma čini ne uporabljajo več ročev, da bi hodili po njih iz kraja v kraj. Zdaj imajo že moderne ceste. Denarja še zmeraj ne potrebujejo. Delo jim plačujejo v naturi. Najrajši imajo neke vrste školjke, iz katerih izdelujejo okraske. Razen školjk delajo za sekire, nože, kozmetične barve za lepoticenje obraza in telesa, a tudi zrcala. Kdor ima zrcalo, se lahko lepotici sam, kar se zdi pripadnikom tega plemena naravnost imenitno.

Dokler niso imeli zrcal, so moški navadno lepoticili drug drugega. Oblačijo pa se pripadniki plemena Tari v glavnem tako, kakor druga na pol divja plemena. Telo je golo, le spredaj visi kratek predpasnik iz prepletelih vrvic in torbica, okrašena z okraski iz svinjskih repov, zadaj pa šop listov. Moški nosijo za pasom okrasne koščene nože, okrog vratu pa ogrlice iz školjk.

PRVIČ NA MORJU

—Kako ti je ugajalo na morju?
—Še kar. Toda včasih sem mislil, da je morje bolj slano, pension v hotelu pa manj!

OPRAVIČILO

—Ne ljubiš me več tako kot si me včasih!
—Upoštevaj, draga, da se takrat nisem hranil v menzi...

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi
Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:
Ivanhoe 1-9382

Series E Savings Bond 14 Years Old

The popular Series E Savings Bond had a birthday in May—its 14th—and on hand to greet it were the wife of the Vice-President of the United States and two Washington school youngsters who were born in the same month as the first E bond, May 1941. Mrs. Richard Nixon is shown here on the Capitol lawn receiving a floral tribute from Marsha Baker and Thomas Bensinger, students of the Alice Deal Junior High School in Washington, D. C. Mrs. Nixon, an honorary vice-chairman of the National Women's Advisory Committee for Savings Bonds, received the offering in behalf of the thousands of women volunteers across the country, who have helped to sell 1.7 billion separate Series E Savings Bonds since 1941. The two youngsters were chosen for the honor not only because they are the same age as the E bond, but because they are regular purchasers of Savings Stamps in their school program. The spectacular 4½-foot floral piece was made of red and white carnations and blue cornflowers, with the Minute Man symbol of the Savings Bond Program in gold. It was donated by the Allied Florist Association of Greater Washington, Inc.

I Ran Through the Flames TO MY CHILD'S ROOM!

WHEN I Woke UP, I KNEW I WAS BADLY BURNED. BUT THEY WERE GIVING ME BLOOD. THE DOCTORS SAID IT SAVED MY LIFE—THE BLOOD THAT SOMEONE HAD GIVEN.

The Blood You Give Helps Someone Live
GIVE BLOOD NOW!

CALL your Community or Hospital Blood Bank or Local Red Cross Chapter.
CONTRIBUTED AS A PUBLIC SERVICE BY

ENAKOPRAVNOST

TISKOVINE

IZDELANE V TISKARNI

Enakopravnosti

SO LIČNE IN V NAJNOVEJŠEM TISKU

—Cene so zmerne—naročila hitro zgotovljena—

Se priporočamo društvom, trgovcem, obrtnikom in posameznikom

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

ILKA VAŠTETOVA

UPOR

ZGODOVINSKI ROMAN

(nadaljevanje)

"Madame! Čast mi je prositi vas za ples."

Iza je vidno prebledela. Generalova nevljudnost do ostalih dam je bila škandal, kakršnega novomeška družba še ni doživela. Vsa zmedena je lepa žena odvrnila:

"Zal mi je, ekscelenca. Ples sem že oddala." In vstala je ter podala roko bratrancu. Ta je stal za trenutek kakor pribit. Potem se je zganil in zajeceljal:

"Oprostite, draga sestrična! Gospod general ima prednost." In s poklonom je položil Izino roko v okupatorjevo.

Izi je planila živa rdečica v obraz, ko je ob Zuchijevi roki drugič stopala v vrsto. Sram jo je bilo, silno sram. Le z največjim naporom je ukrotila solze užaljenega ponosa.

Zucchi je opazil njene vlažne oči in skesano ji je prišepetal med plesom:

"Madame! Ne hudujte se nad menoj! Le vroča želja, da vas čutim v bližini, me je zapeljala k tej netaktnosti. Madame! Bodite usmiljeni in pogledite me!" In grozeče je pristavil: "Sicer—to vam prisegam — napravim še večjo neumnost!"

Tedaj je res dvignila k njemu pogled, toda poln trdega hlad-

nega ponosa. Majhne ustne so ji bile strogo stisnjene.

Glavarjeva žena, ki bi jo bil po pravih etikete moral general povabiti že na prvi ples, se je sklonila k možu in mu prišepetala:

"Uboga Iza!"

"Prekleti teleban laški!" je grof zaklel po svoji nesalonski navadi. Že je vstal, da sam popelje ženo v vrsto, ko mu je pogled obvisel na vohodu v dvorano. Sluga, ki je stal na pragu, je pravkar govoril s staro Marjeto, ki mu je izročila v svilen papir zavit čipkast robec in takoj spet izginila. Glavar se je sklonil k svoji ženi in ji prišepetal: "Posrečilo se je!"

Že se je sluga z robcem prerinil skozi gnečo plesočih in obstal pred grofico Hohenwartovo:

"Neka žena je prinesla robec, ki so ga milostna grofica pozabili doma."

"Hvala!" je mirno odvrnila glavarjeva žena, vendar bi natančnejši opazovalec videl, da se ji je zatresla roka, ki jo ji iztegnila za robcem.

Nekaj minut prej je stopil zakotni pisar in bivši carinik Nande Grošl iz Kušljanove gostilne v Kandiji. V temi, ob blede svetlobi zaprašene petrolejke nad gostilniškimi vrati, je šla mimo njega velika koščena ženska s svežnjem perila na glavi — stara Gosarka.

"Prekleta čarovnica!" je zagodrnjal Grošl. Bil je sicer pijan, pa vendar ne toliko, da bi starke ne bil spoznal.

Kmalu za staro perico je srečal na mostu Papeževega Jaka, ki je z rokmi v žepu poživigaval mimo Grošla. Pisar se je ozrl za njim in polglasno zabavljaj:

"Le počakaj, zelenec! Saj boš kmalu nehal žvižgati!"

Vohun bi bil šel za fantom, ki ga je že dolgo sumničlil, da ima zveze z onimi, ki so ušli v hribe, pa so se pijancu noge preveč zapletale. Torej je nadaljeval pot čez most in mimo mitnice navzgor po vegasti ulici. Pri mesnicah proti trgu, kjer je v Kutjarovi gostilni hotel popiti še merico žganega, preden gre k počitku. Ampak, ko je zavil čez trg proti razsvetljeni Kutjarovi hiši, kdo je prihajal po trgu od magistrata navzdol? Ali je prav videl ali ne? Ženska je bila, visoka in koščena, s kljukastim nosom sredi ostro klesanega obraza — stara Gosarka.

Iza je oprtimi usti je Nande Grošl obstal sredi trga, ko je Gosarka šla tik mimo njega in zavila v temno ulico proti Bregu.

Kako je to mogoče? Ali je ni pravkar srečal v Kandiji? "Prekleta čarovnica!" je Nande pljunil za njo. "Menda sem res pijan, da jo povsod vidim." Da pijan je bil. Ko bi ne bil, bi bil šel za Jakobom in doživel kaj čudne reči. Stara perica je nesla svoj sveženj po strmem klancu proti Grmu navzgor in mimo graščine dalje proti Gotni vasli. Saj vendar ni prala za ondotne vaščane? . . . Ne, sredi ceste jo je v temi došel Jak in rekel:

"Zdaj pa tukaj čez polje proti gošči, gospod grof!"

In krenila sta s ceste po stezi med njivami proti gozdovom, naprej Jak, za njim — ubegli grof Turjaški.

V gošči sta se ustavila in Jak se je oglašil:

"Tu se lahko preoblečete, gospod grof. Na varnem sva. Od tod pojdeva ves čas po gozdovih."

"Nu, hvala bogu! Krila se mi res že kar zoprno opletajo okrog nog."

Turjačan je položil sveženj na tla, razvezal vozle prta in vzela iz njega svojo možko obleko in

klombok. Hitro se je preoblekel; Jak je skrtil ženske cunje v grmovje. Naposled je pobral grof s prta še nahrbtnik in vzela iz njega dve pištoli, podal eno Jaku, drugo pa vtaknil sebi za pas.

"Prt položim k obleki," je rekel Jak, "jutri zjutraj — tako sva domenjena — pride stara Marjeta semkaj po svoje cunje. Takole. In zdaj po najkrajši poti proti Kočevju, ali ne?"

"Da me le srečno pripeljete do Toplic! Tam me pričakuje moj sluga, ki me bo vodil dalje. Naj-pozneje v dveh dneh bi bil rad v Kočevju. Kadar tam opravimo, boste vi tukaj na vrsti. Ali ste pripravljeni?"

"Bodite brez skrbi, gospod! Vse je dobro premišljeno in pripravljeno. Jutri zjutraj pojde Rorman s pismom do gospoda Langerja. V enem tednu bodo brambovci tu. Šestnajstega je naš dan, to ve že vsa Dolenjska."

"Dobro. Izpodleteti nam naš udar ne more."

"Kako neki? Saj nas pride deset domačinov na enega Francoza!"

"Seveda. Če se le njihovih kanonov pravočasno polastite, vse drugo bo igrača."

Takoj po polonočni uri je Iza s sorodniki odšla s plesa. Ko se je poslavljala od glavarjevih, ji je prišepnil Hohenwart:

"Ob sedmih zjutraj vam pošljem važno pismo. Zalepite ga v svojega. Najpozneje do devetih mora biti na Malem Slatenku."

Iza je molče prikimala. Cere-monialno se je poklonila gostitelju — generalu, ki ji je poljubil roko. Potem jo je spoštljivo spremil do vrat. Manj spoštljivo pa so bile besede, ki jih je pri tem polglasno govoril lepi ženi:

"Madame! Želim vam prijetno potovanje. Ne pozabite, da štem-jem ure do vaše vrnitve! Morda med tem časom zgorim od vročega hrepenenja in ko se vrnete —," je šegavo dostavil, "—dobi-te namesto svojega pokornega nerodnega generala — kupček pepela."

Ko sta se ustavila na vratih, jo je pogledal s hudomušno klavrnim nasmehom, kakor poreden deček, ki se zaveda, da je zaslužil kazen. Proti svoji volji se mu je morala nasmehniti. Oči so mu zažarele in še enkrat ji je poljubil roko, preden jo je izpustil. Zopet je zardela kakor mlado dekle, ki ji kavalir privrkat poljubi roko. Vsa vroča je ob stričevi strani odhitela v garderobo.

Doma jo je v poltemni sobi razsvetljeni le s plapolajočo lo-jenکو, sprejela spletična Metka, vsa bleda in zaspana.

"Metka! Zakaj nisi šla počivat?"

"Rada bi vam še postregla."

"In če bi prišla šele proti ju-tru s plesa?"

"Potem bi bržkone kar pri šivanju zaspala," se je nasmehnila Metka in zložila nekaj perila, ki ga je krpala za malo Florico.

"Nu, pa mi pomagaj, da po-temnem tole pajčevino s sebo!"

Metka je odpela svilen plesno obleko, skrbno prijela za vlečko in potegnila gospe oblačilo preko glave. Medtem ko je dekle spravljal obleko v omaro, si je Iza ogrnila domačo haljo, sedla za pisalno mizico k oknu, vzela papir iz predalčka in velela:

"Postavi mi luč sem, Metka! Potem pa pojdi brž počivat: Zjutraj boš nesla tole pismo na Mali Slatenk."

"Da, gospa."

Odziv je bil tako tih, da se je Iza začudeno ozrla na mladenko. Potem se je spomnila: Aha! Spremistva ne bo! Jak je šel s Turjaškimi . . .

Z nasmehom se je mlada žena lotila pisanja. Po kratkem uvodu in vsakdanjih poročilih je nadaljevala: . . . Glede pošiljanja najinih pisem bodi brez skrbi! Prenaša jih moja nova spletična —pranečakinja stare Gosarke, katere zanesljivost dobro poznaš — v spremstvu mladenice, ki ga tu prištevamo najpogumnejšim delavcem za glavarjevo stvar. Spremistvo je bilo odrejeno zato, da fant glumi ljubezensko razmerje z mojo spletično in s svojimi sestanki z njo spretno zakriva prenašanje glavarjevih in mojih pisem . . .

Iza je prenehala, brž potresla pismo s sušilnim peskom in položila vrh pisma odprto pahljačo. Skozi vrata sosednje sobe je slišala škripanje postelje. Že so se vrata tiho odprla in na pragu je stala v beli nočni haljici Cilika.

"Mamica Iza! Ali si že doma?"

Stekla je z bosimi nogami preko preproge. Iza ji je stopila naproti in jo objela.

"Da, že skoraj celo uro."

"Ali ni bilo lepo na generalo-vev plesu?"

"Oh, dolgočasno!"

"Ali res?" je vidno olajšano vzdihnila Cilika.

"Vrni se zdaj v posteljo, Cilika!"

"Se to mi povej: Ali je gene-

ral plesal s teboj?"

"Seveda je. Dvakrat."

"Ali lepo pleše?"

"Nu, plesala sem že z boljšimi plesalci."

Izini odgovori so bili tako brezbržni, da ji je Cilika vsa pomirjena pritisnila na lice poljub. "Lahko noč, mamica Iza!" je šepnila še med vrati in jih tiho zaprla za seboj.

Iza je nekaj trenutkov nepremično strmela na vrata. . . Od kod Cilino ljubosumnje? Ali otrok v svoji veliki ljubezni čuti, da preti oboževani mačehi nevarnost od lepega tujca?

Mrzel drget je izpreletel mlado ženo. Potem je globoko vzdihnila in se pričela razpravljati.

Zaspala še dolgo ni. Ležala je in strmela v temo. Zvoki plesne glasbe so ji še zveneli v ušesih, vmes je zopet in zopet slišala generalov glas. Govoril ji je vroče, drzne besede, ki so ji pogaj-

NA EDDY ROAD blizu Bishop Road

se proda nov dobro zgrajen zidan veneer bungalov. Velika sprejemnica z kamnitim ognjiščem, 2 spalnici, velika kuhinja, "tile" kopalnica spodaj, zgoraj dve lepi spalnici. Lota 100x300. Cena zmerna.

V Euclidu lep nov bungalov s 4 spalnicami. Zmerna cena.

Za vse podrobnosti se obrnite na

JOHN KNIFIC

820 EAST 185th STREET

IV 1-7540

njale kri po žilah in teptale njen ponos.

Poizkušala je obrniti misli na svoje potovanje. A misli je niso slušale. Zopet in zopet so ji ubajale na moža, ki jo je tako trdovratno zasledoval s svojim čaščenjem.

Danilo se je že, ko je zaspala.

(Dalje prihodnjice)

SPALNO SOBO

se odda v najem poštenemu moškemu. Si lahko tudi kuha. Na 1008 E. 63 St., zgoraj, ali pa pokličite lastnika na

1164 EAST 61st STREET

tel. UT 1-2794

E. 185 St. in Kildeer Ave.

Lastnik prodaja semi-bungalow hišo s 3 spalnicami. V dobrem stanju, blizu šol, trgovin in transportacije. Se lahko vidi samo po dogovoru. Cena \$15,200.

Pokličite IV 1-2310

3 SOBE SE ODDA

V NAJEM DRUŽINI BREZ OTROK.

Pokličite po 6. ure zvečer.

UTah 1-6888

ISČE SE ŽENSKO

za gospodinjstvo. Dober dom — mora tu ostati. 3 odrasle osebe.

Pokličite MA 1-5503

PRVIČ DANO V PRODAJO

Proda se dobrodošlo gostilno z D 2 in D 3 licencami, katero vodi sedanji lastnik 13 let. Na vzhodni strani. Za podrobnosti pokličite med 1. in 3. uro popoldne. PR 1-8366

OČE IN HČI

ZELITA DOBITI STANOVANJE 3 ALI 4 SOBAMI, NEOPREMLJENE.

Pokličite po 4. uri popoldne

KE 1-7398 ali PO 1-1886

CHICAGO, ILL.

FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

DOMESTIC HELP

HOUSEKEEPER — Middle aged, experienced; reference; motherless home, 2 girls; plain cooking, no heavy laundry. Own room, stay. Permanent. Call — RAndolph 6-5202 before 5 p.m.

REAL ESTATE

HOMETOWN — Am moving to California in September. Will sell 3 year old 2 bedroom duplex. Fully landscaped; gas heat; air-conditioned bedrooms; storm fenced play yard; 2 blocks to public and parochial schools. 3 blocks to shopping center. — Appliances if wanted. Garden 4-5997 9025 Corcoran Road, Hometown

ISLAND LAKE — 6 room house, wall-to-wall carpeting. Modern stone fireplace. Attached garage. Very reasonable. Make offer. Gate Island Lake on the corner of Hyacinth Drive and Circle Drive. JAckson 6-6831

BUSINESS OPPORTUNITY

BARBER SHOP and Beauty Concession — New corner location. Clean, reasonable rent, living quarters included. Pays to investigate. HUmboldt 6-5140

Good chance to buy new LIQUOR STORE in new neighborhood. Well established trade. Selling due to health. See to appreciate. Call — PRescott 9-1162 or Victory 2-7544

TAVERN and LIQUOR STORE — 2 stores located on one of the most prominent transfer corners of the S.W. side. Established 25 years. Will sacrifice to responsible party. Sale due to illness. A gold mine. Contact G. Chiros, 3156 W. 59th St.

LIQUOR STORE Combination — Sturdy 20 year old business; N. side. Rooming house and hotel section. Bar does big percentage of business at top prices. LAkeview 5-7116

DOCTORS OFFICE — Waiting room. Equipment. Surgical instruments. PULLman 5-0202 Dr. Hibbe

MARY A. SVETEK POGREBNI ZAVOD

Lično opremljeni pogrebni zavod, kjer se počutite kot doma.

Ne ozirajte se na to za kolikšno vsoto naročite pogreb — mi smo na uslugo z vso natančnostjo in skrbjo. Ničesar ne računamo dodatno za rabo naših lično opremljenih pogrebnih prostorov, ki so bili pred nedavnim popolnoma preurejeni in modernizirani.

PRESKRBIMO DOSTOJEN POGREB PO CENI V SKLADU Z VAŠIMI RAZMERAMI.

(Oskrbimo za prevoz truplo sem ali izven mesta).

478 EAST 152nd STREET KE 1-3177 ako ni odgovora, pokličite KE 1-5202 Ambulančna posluga na razpolago podnevi in ponoči

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS

STAKICH FURNITURE CO.

JAMES D. STAKICH, Prop. IVanhoe 1-8288 16305 Waterloo Road

STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday—9 A.M. to 9 P.M. Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon

— PRIMEREN POPUST ZA STAR APARAT —

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnih src naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrla naša ljuba mama

JOSEPHINE SAMSA

rojena KRISTAN

Zatisnila je svoje oči po dolgi in mučni bolezni dne 17. julija 1955.

Pogreb se je vršil dne 21. julija iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi v cerkev sv. Jeronima na Lake Shore Blvd. ter od tam po opravljeni sv. maši zadušnici na pokopališče Calvary, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnica je bila rojena v vasi Petelinje pri Postojni.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence k njeni krsti, in sicer: Našemu očetu Louis Samsa, Mr. in Mrs. Louis Slapnik, Mr. in Mrs. Don Slapnik, Mr. in Mrs. Peter Cerjan, Mr. Joseph Jerse, Mr. in Mrs. Ernie in Wilma Tibijas, Mrs. Josephine Glazar, Mr. in Mrs. J. Sacerich, Mr. in Mrs. F. Gorjanc in družtvu Blejsko jezero št. 27 S.D.Z., katerega članica je bila pokojna.

Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše in za družino. Zahvalimo se sledečim: Mr. in Mrs. Anthony Buchner, Mr. in Mrs. Joe Pintar, Mr. in Mrs. Arko in družini, Mr. in Mrs. Francis Kriebel, Mrs. Frances Globočnik, Mr. in Mrs. John Jerse, Mr. in Mrs. Barbish, Mr. in Mrs. Geo. Kvaternik, Mr. in Mrs. Wm. Raddell, Mr. in Mrs. Pozelnik, Mr. in Mrs. Anthony Opalek, Mr. in Mrs. Frank Gorjanc, Mr. in Mrs. Emil Jerse, Mr. in Mrs. Joe Dovgan, Mrs. Mary Kamp, Mr. in Mrs. Peter Adams, Mr. in Mrs. C. R. Lampe, družini Kriebel na Trafalger Ave., Mr. in Mrs. Jos. Zele na E. 160 St., Mr. Jos. Samsa ter Mr. in Mrs. Frank Plesko.

Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu, ter vsem, ki so jo prišli kropit ko je ležala na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Hvala nosilcem krste, kakor tudi najlepša hvala predsedniku društva Blejsko jezero, Mr. Geo. Pancharju, za lepe besede pokojnici v slovo.

Ako smo pomotoma izpustili ime katerega, ki je prispeval, prosimo oproščenja in naj sprejme našo zahvalo.

Počivaj v miru, ljubljena mama, in lahka naj Ti bo ameriška gruda. Mi se Te bomo spominjali vedno z ljubeznijo v naših srcih do konca naših dni.

Zalujoci

LOUIS, bivač v Chicago, Ill., HARRY in NANCY, bivač v Milwaukee, Wis., otroci

Cleveland, Ohio, dne 9. avgusta 1955.